

Kär & galen

EN STORYLINE OM TRAFIK
ÅR 7-9

www.trafikforlivet.se

Göteborgs Stad
Trafikkontoret

www.trafikforlivet.se

På Trafik för livets CD hittar du bl.a.

- Allmänt om Storylinemetoden
- Alla våra Storylines
- Inspirationsmaterial från arbetet på skolor utifrån våra Storylines
- Multimediabyråns video- och ljudredigeringskurser
- Vårt övriga pedagogiska material

På www.trafikforlivet.se hittar du

- Allmänt om Storylinemetoden
- Alla våra Storylines
- Länkbiblioteket knutet till respektive Storyline
- Vårt övriga pedagogiska material
- Vårt kursutbud

Text och manus: Ylva Lundin

Foto: Eva Marsh, Ylva Lundin, Matton, Stina Olsson

Layout: Creative Support / Ivelind Design

Projektledare: Camilla Henriksson

Utgivare: Göteborgs Stad Trafikkontoret, Trafik för livet

Box 2403, 403 16 Göteborgs Stad

Tfn 031- 61 37 00

E-post: trafikforlivet@trafikkontoret.goteborg.se

Pedagogiskt material ISSN: 1653-0756

Inledning	4
Sammanfattning av Kär och Galen	5
Vad är Storyline?	6
Tankar kring vad arbetslaget bör diskutera innan en Storyline startar	7
Instruktioner till planeringsmatrisen	8
Planeringsmatris	11
Bilaga 1 – Karaktärer i naturlig storlek	14
Bilaga 2–4 Journaler	16
Bilaga 5 – Ordlista	19
Bilaga 6 – Polisrapport	20
Bilaga 7 – Statistik	22
Bilaga 8 – Namnskyltar	23
Bilaga 9 – Struktur collagefigur	24
Bilaga 10 – Nollvisionen i korthet	26

Inledning

I din hand håller du en lärarhandledning för arbetet med trafikfrågor utifrån Storylinen Kär och Galen. I den här Storylinen får eleverna (i skolår 7–9) möta Johan och Lisa som råkat ut för en mopedolycka. Eleverna får sedan diskutera vad som kan göras för att förhindra att olyckor som denna sker samt vem som skulle kunna göra något. Vår förhoppning är att du med hjälp av materialet lättare kan integrera trafikfrågor i ditt arbete.

Du kan om du vill använda materialet i sin helhet eller välja att byta ut olika delar.

En Storyline är ett händelseförlopp i vilket eleverna involveras. Händelseförloppet eller ramberättelsen är planerad på förhand men eleverna får stor frihet att utforma berättelsens karaktärer och innehåll. Undervisningen utgår från elevernas förståelse av verkligheten, de får fundera över hur de tror att saker och ting kan förhålla sig innan de får studera verklighetens förklaringar. Karaktärerna som eleverna skapar blir utgångspunkt för deras funderingar, informationssökning och skapande arbete. Ämnesintegreringen blir naturlig eftersom den sker utifrån berättelsen och dess karaktärer. De lärare som prövat Trafikkontorets Storylines säger att eleverna har känt ett stort engagemang i berättelsen och dess karaktärer och att de har kunnat leva sig in i händelser och skeenden som annars kan verka för avlägsna eller främmande.

Trafikkontoret i Göteborg har utöver denna Storyline tagit fram ytterligare två stycken.

Storylinen **"Min väg"** är skriven för de yngsta eleverna (skolår F–3) och tar upp frågor som närmiljön runt den egna skolan, vem som påverkar närmiljön, beteende i trafiken m.m. **"Pendlar-Kalle"** är skriven för elever i skolår 4–6 och låter eleverna följa och försöka påverka Kalle som pendlar i egen bil till jobbet varje dag.

Våra Storylines är skapade för ett arbete i klassrummet under ca 4–5 veckor. Detta för att ge eleverna tid till reflektion. Antalet timmar kan dock variera beroende på vilka lärare (och därmed ämnen) som väljer att delta.

På vår hemsida www.trafikforlivet.se eller på Trafik för livets CD finner du kopieringsunderlag och eventuella filer till denna Storyline, samt alla våra Storylinehäften som pdf-filer.

På CD:n har vi även samlat filmer, radio, jingels, artiklar och arbeten från skolor som arbetat med våra Storylines, Multimedia byråns video- och ljud- redigeringskurser, samt vårt övriga undervisningsmaterial inom Trafik för livet.

Som ett extra stöd finns dessutom ett länkbibliotek till varje Storyline, på vår hemsida.

Materialet är framtagit inom EU-projektet TARGET för programmet Trafik för livet, ett trafikprogram för skolan, som du kan läsa mer om på www.trafikforlivet.se

Lycka till i ditt arbete med Storyline och trafik!

Camilla Henriksson
Projektledare Trafik för livet
Göteborgs Stad Trafikkontoret

Min väg – Storyline

Pendlar-Kalle – Storyline

Kär & galen – Storyline

Allt Trafikkontorets material på vår CD och vår hemsida är fritt för användning och kopiering inom grundskola och gymnasium. För annat bruk kontakta oss. Det skall alltid klart framgå att det är ett material från Göteborgs Stad Trafikkontoret.

Sammanfattning av Kär och Galen

Denna Storyline är i huvudsak tänkt för skolår 7–9 och är skriven mot bakgrund av den mängd olyckor som drabbar mopedåkande ungdomar.

Syftet med denna Storyline är:

- att få eleverna att leva sig in i och förstå vad som kan hända om de råkar ut för en olycka.
- att få dem att iaktta trafikregler, använda skyddsutrustning och bli försiktigare i trafiken.

Detta har hänt:

Johan har varit ute med kompisarna på moped. Han träffar på sin flickvän Lisa som han är mycket förälskad i och erbjuder henne skjuts bak på moped. Hon har inte någon hjälm men de ska bara en kort bit så Johan övertalar henne att åka med. Johan kör fort och rakt ut framför en bil. Bilen kör på moped och Lisa och Johan slungas av och blir liggande på gatan. Föraren av bilen blir inte skadad men chockad. Polis och ambulans kommer till platsen och ungdomarna förs i ilfart till akutmottagningen. Johans skador är förhållandevis lindriga och han är inte medvetslös. Lisa däremot är medvetslös och mycket illa där och det är frågan om hon över huvud taget kommer att klara sig.

Eleverna möter Johan och Lisa i form av dockor i klassrummet. De får leva sig in i vad som hänt och vilken ångest olyckan gett Johan. Därefter får de fundera kring vilka personer som kan arbeta med förebyggande åtgärder för att förhindra att olyckor som denna sker. Kanske kunde utgången blivit en annan? Eleverna skapar dessa människor och ger dem utseende och egenskaper. De arbetar utifrån sina karaktärer och tar fram material som kan påverka ungdomar som Lisa och Johan.

Storylinen avslutas med att eleverna får presentera sitt påverkansmaterial för inbjudna; kamrater, föräldrar eller andra.

I Storylinen ges möjlighet att bland annat arbeta med:

- Ungdomars attityder och värderingar samt gruppträck
- Regler, lag och rätt
- Hur det egna handlandet påverkar andra människor
- Trafiksäkerhet
- Hur man beskriver en person
- Människokroppen, livräddning samt drogers påverkan på kroppen
- Massmedias påverkan
- Vad man kan göra för att påverka andra
- Hur man söker information och tolkar statistik och diagram
- Budskap i bilder, texter och musik
- Hur vårt språk kan användas och variera i olika situationer
- Hastighet, friktion och bromssträcka
- Olika yrkeskategorier

Vad är Storyline?

Storyline är en pedagogisk metod och ett pedagogiskt förhållningssätt som ursprungligen utvecklades i Skottland. 1965 fick Skottland en ny läroplan som förutsatte att lärarna i Primary school (t.o.m skolår sju då eleverna är 10–11 år gamla) skulle arbeta ämnesövergripande. Lärare begärde hjälp från lärarutbildningen och en ämnesövergripande metod utvecklades i samarbete med verksamma lärare.

Metoden bygger på att lärare och elever tillsammans skapar en berättelse i klassrummet.

Utifrån kursplanernas mål skriver lärarna en ramberättelse. Lärarnas ramberättelse får liv när eleverna utformar miljöerna och befolkarna med karaktärer.

Eleverna lever sig in i berättelsen genom karaktärerna. Detta hjälper dem att finna motivation för arbetet och gör att de får en djupare förståelse för ämnesområdet. De "lever" i berättelsen och tycker det är spännande att fundera över hur det till exempel är att sköta ett hotell eller att vara förälder. Eleverna lär sig i ett sammanhang eftersom deras **karaktärer** behöver kunskaper inom olika ämnesområden. Det blir naturligt att integrera olika ämnen för att göra berättelsen realistisk och karaktärerna levande.

Elevernas bild av verkligheten – deras **förförståelse** – är alltid utgångspunkten i Storyline. Genom praktiska övningar lyfter man fram hur eleverna tror att saker och ting förhåller sig. Man bygger modeller och konstruerar det som Storylinen handlar om och tvingas därigenom fundera över hur det är i verkligheten.

Det eleverna under detta arbete egentligen gör är att de ställer upp **hypoteser** kring olika fenomen. Dessa hypoteser och bilder av hur de tror att det förhåller sig måste sedan testas mot verkligheten. Det kan ske genom studiebesök, bokläsning, faktasökning, filmvisning med mera.

För att få eleverna att fundera kring olika företeelser ställer läraren öppna **nyckelfrågor**. Ex. på sådana nyckelfrågor kan vara:

- Hur tror ni att en fiskebåt ser ut?
- Vad tror ni att man behöver för att kunna driva en tidning?
- Hur tror ni att man byggde hus på stenåldern?

Syftet med de öppna nyckelfrågorna är just att eleverna ska fundera över hur de tror att saker och ting förhåller sig – ställa upp hypoteser och teorier och föreslå möjliga lösningar. Dessa presenteras för övriga i klassen i form av modeller, skisser, ritningar med mera. Det eleverna presenterar diskuteras i klassen och eleverna får möjlighet att pröva sina argument. Slutligen jämförs elevernas förklaringar mot verkligheten.

Allt eleverna gör sätts upp på väggarna eller på bord och tjänar som klassens gemensamma utgångspunkt, diskussionsunderlag och presentationsunderlag. Denna gemensamma utställning kan bestå av en väggfris eller en tredimensionell modell samt karaktärer, redskap, personbeskrivningar, hus, annonser, maskiner, dikter, ordlistor och så vidare. Allt man gör kan man förändra och förbättra efterhand och det är tillåtet i Storyline. Den gemensamma utställningen är under ständig förändring så länge man arbetar med Storylinen och är mycket viktig för att ge berättelsen liv.

En uttalad vilja inom Storyline är att variera de aktiviteter man gör med eleverna så mycket som möjligt för att alla elever, oavsett hur de lär bäst, ska komma till sin rätt. Därför integreras drama, musik, dans, bild och form, muntlig framställning, värderingsövningar, skrivövningar, IT och multimedia och allt annat man kan tänka sig.

Man poängterar också vikten av att alla elever måste få känna att de lyckas. Därför ger man alltid eleverna en tydlig, stödjande **struktur** för arbetet med varje moment innan det påbörjas. Exempel på strukturer finner ni i bilagorna. Stöd får eleverna också från de brainstormer som man gör tillsammans i klassen. Om klassen först gemensamt har listat egenskapsord så blir det mycket lättare för varje elev att beskriva sin karaktär med stöd från dessa ordlistor.

En Storyline kräver en **avslutning**. Eleverna har under en tid levt sig in i karaktärer och dessa ska de nu lämna. Avslutningen kan ske genom en fest, en invigning eller en utställning.

En vanlig förekommande avslutning på en Storyline är att man bjuder in någon expert på det område man arbetat med som får svara på elevernas frågor. Experterna bör inte förbereda något anförande utan bara komma och titta på det eleverna har gjort samt svara på deras frågor. Fördelarna är flera: Det är lättare att få experter att ställa upp, språket blir mindre avancerat och besöket kommer att handla om det eleverna faktiskt vill veta.

Det finns oändligt många sätt att starta en Storyline och det är viktigt med en **tydlig start**. I Sverige har det blivit vanligt att lärarna inleder med en happening i form av till exempel en lärarteater. Detta har vi medvetet undvikit för att nå även lärare som inte känner sig hemma på det området. I stället har vi försökt skapa Storylines som tar sin utgångspunkt i elevernas svar på några inledande nyckelfrågor. I andra länder är det ett vanligare sätt att starta en Storyline. Det blir inte lika spektakulärt men elevernas engagemang väcks ändå när de får vara med och skapa miljön och karaktärerna.

Ibland är det svårt för elever att se vad de har lärt sig inom olika ämnen då de arbetar ämnesövergripande. Det är viktigt att avsluta med en **utvärdering**. Hjälpa eleverna att strukturera det de har gjort under arbetet genom att se på de olika ämnens kursplanemål. Eleverna känner att deras arbete är viktigt och inser att de lärt sig mycket.

Tankar kring vad arbetslaget bör diskutera innan en Storyline startar

Dessa tankar är skrivna mot bakgrund av egna erfarenheter och diskussioner med andra lärare kring fallgropar och svårigheter som upplevts när man varit ovan vid arbetsättet.

Hur länge ska man hålla på med en Storyline?

Framför allt beror det på hur mycket tid per vecka man kan ta i anspråk men också hur mycket man vill integrera i varje Storyline. Vi har haft 4–5 veckor i åtanke när vi planerat denna Storyline. Förmodligen kommer ni i arbetslaget att integrera moment som vi inte har tagit upp. Kanske har ni prov, brandövning, idrottsdag eller annat som gör att ni inte kan ta så mycket tid i anspråk. Generellt så kan man nog säga att det alltid tar längre tid än man beräknat.

När man planerar en Storyline så använder man sig av en planeringsmatris med kolumner. Varje ny aktivitet kommer på en ny rad. Aktiviteternas tidsåtgång varierar dock från kanske fem minuter för en snabb brainstorm upp till en vecka när eleverna till exempel ska göra en tidning. Ni i arbetslaget bör innan ni startar fundera kring hur mycket tid ni vill lägga ner på varje aktivitet. Glöm inte att planera in tid för utvärdering.

Tidsbrist gör att man ibland kan känna sig frestad att hoppa över två viktiga delar i Storylines förhållningssätt:

- att utgå från elevernas förförståelse och låta dem fundera, diskutera och ställa upp hypoteser.
- att låta dem arbeta mycket praktiskt.

Dessa aktiviteter måste dock få ta mycket tid i anspråk eftersom de är oerhört viktiga för att eleverna verkligen ska tillägna sig det som man arbetar med.

Två andra delar i förhållningssättet kan hjälpa till att spara tid:

- att man alltid ger eleverna en tydlig struktur för det de ska göra innan de

börjar en aktivitet (förslag på sådana strukturer hittar ni i bilagorna).

- att starta många av aktiviteterna med en brainstorm så att alla elever snabbt får många förslag att utgå ifrån.

När vi föreslår brainstorm i planeringsmatriserna är det oftast i form av att eleverna först pratar i smågrupper och sedan att man samlar vad de kommit fram till i grupperna på ett blädderblock. Denna aktivitet ska gå snabbt. Det är viktigt att det inte blir en långdragen process så att eleverna tappar intresse.

Ni bör också fundera över hur ni ska skapa tid för samling. Alla elever bör få ta del av vad de andra eleverna gör. Detta är viktigt för att en enskild elev inte ska missa någon bit. Planera för hur dessa återsamlingar ska återkomma till exempel i form av möten på Trafikkontoret.

Andra saker som kan vara bra att ha funderat över innan man startar.

- Hur ska arbetslaget frigöra planeringstid?
- Vilka lärare ska vara med? Det är bra om så många lärare som möjligt i arbetslaget är med – men det är också viktigt att inte någon känner sig tvingad att ställa upp.
- Vilka lektioner ska ni ta i anspråk? Det är viktigt att alla som lämnar lektionstid till temarbetet känner att de får ut tillräckligt av arbetet.
- Ska eleverna ha ett speciellt schema?
- Vilka lokaler kan ni vara i? I och med att man inom Storyline ofta skapar mycket visuellt med eleverna så tar det också plats. Det allra bästa är om man har tillgång till ett hemklassrum.

Har man inte det så är det viktigt att man diskuterar lokalfrågan utifrån de specifika förutsättningar som finns på den egna skolan. Hur ska ni göra med materialet?

- Vem är ansvarig för vad? Om arbetslaget ska genomföra en Storyline tillsammans så är det bra om man redan innan fördelat ansvaret så att alla vet vad som förväntas av dem. På så sätt så undviker man att någon känner att det blir för arbetsamt.
- Hur gör ni om någon lärare blir sjuk? Det kan vara svårt att sätta in vikarier när man arbetar med Storyline. Hur vill ni lösa det om någon skulle bli sjuk under arbetet?
- Hur gör ni med elever som är sjuka under arbetet?
- Hur ska ni i arbetslaget hålla er à jour med vad som hänt när ni inte själva är där? Ett tips kan vara att man för korta anteckningar i en gemensam loggbok för att den som tar vid ska veta vad som gjorts innan.
- Hur ska ni dokumentera arbetet? Har ni tillgång till digitalkamera? Dokumentera gärna så mycket som möjligt och sätt upp bilder och texter i klassrummet.
- Hur flexibla ska ni vara under arbetets gång? Eleverna påverkar kanske händelserna på ett sätt som ni inte förutsett.
- Hur ska ni utvärdera så ni vet dels hur eleverna har upplevt arbetet, dels att eleverna lärt sig det ni ville att de skulle lära sig.
- Ska ni bjuda in någon expert från till exempel Polisen, Trafikkontoret eller Vägverket? I så fall bör de bokas redan innan arbetet startar.
- I Storyline utgår man alltid från hur eleverna TROR att det förhåller sig och därför är det extra viktigt att knyta an det ni gör till det som händer i omvärlden. Försök därför uppmärksamma eleverna på vad som skrivs i tidningarna och sägs på nyheterna under tiden som ni arbetar med Storylinen.

Instruktioner till planeringsmatrisen

Planeringsmatrisen är uppdelad i 30 avsnitt.

Avsnitt 1–12:

Denna första del är till för att eleverna ska leva sig in i hur Johan och Lisa samt övriga inblandade kan känna sig när något sådant här inträffar. Det finns en poäng i att man utgår från ett fiktivt exempel då vi inte vet vad eleverna själva bär med sig eller har gått igenom. Därigenom väljer varje elev det som den vill dela med sig av och berätta.

Det är viktigt i denna Storyline att ni inte berättar för mycket för eleverna för tidigt. En mycket väsentlig del i Storylinen är att eleverna själva ska fundera kring frågor som: Vad tror ni kan ha hänt? Denna fråga är medvetet ställd två gånger både i avsnitt 2 och 4. Meningen är att eleverna ska fundera först helt förutsättningslöst och sedan utifrån den första informationen de får.

Journalanteckningarna som finns som bilaga 3–4 är skrivna av en ambulanssjuksköterska och vi har medvetet låtit bli att skriva om språket så att det kan förstås av en lekman. Det finns en ordlista för läraren i bilaga 5 men det är inte meningen att journalen ska jobbas igenom på ett sådant sätt att man förstår allt som står där. Det räcker till en början att eleverna får tillräcklig inblick i journalen för att förstå att Lisa är mycket illa därnär. Ordlistan bör alltså inte delas ut till eleverna när de läser journalerna. Ställ frågor som får eleverna att fundera kring det som står i journalen. Ex: Vad i journalen tyder på att Lisa är svårt skadad? Återkom gärna till journalerna längre fram i arbetet. De kan tjäna som utgångspunkt för att följa hur Lisa mår när eleverna senare arbetar med andra saker. Människokroppen och dess funktioner kan då vara lämpliga att diskutera och gå igenom. Ordlistan kan sättas upp på väggen tillsammans med journalerna när man gjort klart avsnitt 12 så att de blir en del av den gemensamma utställningen.

Observera! Det finns tre varianter när det gäller Johans journal. En där Johan är påverkad av alkohol och något narkotiskt preparat (bilaga 4:1), en där han är påverkad av alkohol (bilaga 4:2) och en där han inte har spår av några berusningsmedel i kroppen (bilaga 4:3). Det är upp till er i arbetslaget att bestämma vilken ni väljer utifrån vad ni vill integrera när ni arbetar med Storylinen.

Under avsnitt 10 står det dag två av Storylinen. Vi tror att det är bra om man kan planera in avsnitt 1–9 till en eftermiddag så att eleverna får fundera över natten och möta en sittande Johan nästa dag. Vill ni ha något praktiskt moment redan dag ett före-

slår vi att ni lägger in korta dramatiseringar efter avsnitt 7. Låt eleverna i grupper välja en persons perspektiv; Lisas, Johans eller Sven Stenssons och fundera över vad de tror kan ha hänt innan olyckan. Ni kan till exempel ge dem en ganska kort stunds repetitionstid och sedan 60 sekunders speltid. Filma gärna deras dramatiseringar för att ha till avsnitt 29.

Avsnitt 10–12:

Här vill vi att eleverna verkligen får tid att sätta sig in i de känslor som Johan och Lisas föräldrar kan ha inför det som hänt. I avsnitt 11 vill vi att eleverna ska få måla Johans känslor samt skriva dikter till målningarna. Det blir effektfullast om eleverna skriver dikterna i jag-form. För att höja kvaliteten på elevernas alster ytterligare så kan ni låta dem ljudsätta dikterna.

I avsnitt 12 föreslås både dramatiseringar och rollspel. Här behöver eleverna ledning från läraren så att de gör seriösa dramatiseringar och inte fjantar till övningen. Diskutera med eleverna på vilka olika sätt föräldrarna kan tänkas reagera innan de kör igång. Diskutera också efter varje dramatisering så att eleverna märker att deras tolkningar tas på allvar. Tanken med det efterföljande rollspelet är att eleverna ska fundera ordentligt kring det som sägs mellan Johan och Lisas föräldrar. Låt en grupp presentera sin dramatisering igen. Låt övriga elever räcka upp handen när de tycker att någon borde agerat på ett annat sätt. Låt den som räckt

upp handen gå in och överta den roll den vill förändra. När eleverna känner sig klara med en dramatisering övergår ni till nästa. Detta rollspel påminner om Forumspel men innehåller inte alla dess ingredienser. Vill ni läsa mer om forumspel kan ni ladda hem Trafik för livets lärarhandledning från www.trafikforlivet.se. Den finns också på Trafik för livets CD. Avsnitt 12 kan utelämnas helt och hållet om ni som lärare tycker att det känns för svårt med så pass känslomässiga dramatiseringar. Lägg in så fall in dramatiseringar efter avsnitt 7 i stället.

Från och med avsnitt 13 till avsnitt 29 så nämns inte Lisa och Johan i planeringsmatrisen. Det är dock viktigt att de inte glöms bort. Ta för vana att återkomma till Lisa och berätta hur det går för henne (hon blir långsamt bättre). I en skola valde läraren att ha Lisas skador som utgångspunkt när de studerade människokroppen. Kanske kan ni låta eleverna välja en av de inblandade och skriva en dagboksanteckning utifrån den personen. I en klass valde läraren att följa vad som händer med Johan efter olyckan. Johan har fyllt 15 och är därmed straffmyndig. Det kan kanske vara en utgångspunkt för arbete med lag och rätt.

Avsnitt 13:

Här ska eleverna få en uppfattning om hur stort problemet med mopedolyckor är. Mopedolyckor är idag den vanligaste olyckstypen i trafiken när det gäller allvarliga skador och dödsolyckor för 15-åringar och alltså inte ett problem som de i mopedåldern eller deras föräldrar kan bortse ifrån. Vill ni använda mer statistik än det diagram som finns i bilaga 7 så finns det mer på Trafik för livets CD eller att ladda ner från www.trafikforlivet.se. Där hittar ni till exempel en mängd diagram som presenterar skadade

Instruktioner till planeringsmatrisen

och dödade i trafiken på olika sätt. Dessa passar bra som underlag för att diskutera hur man kan presentera fakta i diagram för att förstärka ett budskap.

Avsnitt 14:

Här är det viktigt att även diskutera vilka regler och lagar som gäller och vad samhället redan gör för att förhindra att olyckor som denna sker.

Avsnitt 15–28:

Här är syftet att eleverna själva ska bli påverkade genom att fundera över och leta argument som de tror kan påverka ungdomar i deras egen ålder. Det är viktigt att alla yrkesgrupper eleverna föreslagit blir representerade. Antingen diskuterar ni detta med

eleverna så att ni kommer över ens om vilka elever som ska tillhöra vilken yrkesgrupp. Ni kan också göra så att ni lottar ut yrkesgrupperna.

Under avsnitt 21–28 är det viktigt att verkligen arbeta med påverkan och inte bara med att ta fram och redovisa fakta. Ägna tid åt att diskutera hur man effektivt når en speciell målgrupp med ett budskap. Ungdomar omges dagligen av budskap som finns i syfte att påverka dem och därför är det viktigt att de får sätta sig in i hur detta kan göras. Den

na del av Storylinen kommer att och måste få ta mycket tid.

Eleverna ska skapa påhittade karaktärer som tillhör en yrkesgrupp som kan påverka ungdomar i 15-årsåldern. De ska inte vara Kalle-Anka eller Karl Bildt utan hitta på en egen person. När de har skapat sin karaktär så diskuterar ni i helklass vad de vill veta mer om varje karaktär. Du som lärare kan lägga till något om du tycker att eleverna missar något väsentligt. Denna kriterielista används sedan som utgångspunkt när eleverna beskriver sina karaktärer.

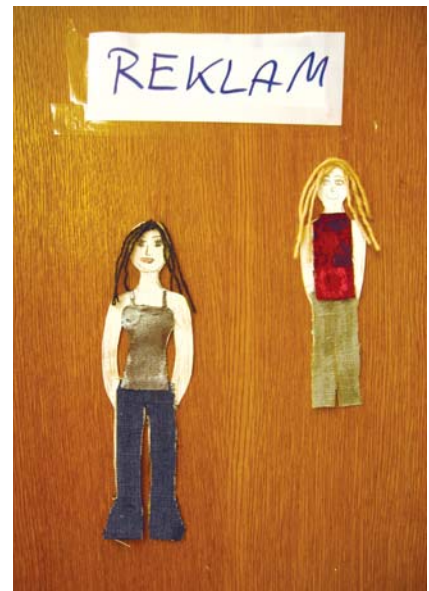
På en skola lät lärarna eleverna arbeta utifrån sig själva i stället för att låta dem skapa karaktärer ur olika yrkesgrupper. Det finns många fördelar med att låta eleverna skapa egna karaktärer i en Storyline men om ni vill så går det naturligtvis bra att eleverna skapar påverkansmaterial utifrån sig själva i stället för utifrån olika yrkesgrupper. I så fall utgår planeringsmatrisens punkt 15–20 och under punkt 21 och framåt får ni formulera om frågor och instruktioner så att de ställs till eleverna och inte till karaktärer. Berättelsen kan ändå hållas levande genom att eleverna får följa Johan och Lisa.

Det är här viktigt att eleverna känner att de själva och deras karaktärer kan påverka händelseförloppet, att deras agerande är betydelsefullt, att det är deras ”story”. Därför föreslår vi att de får presentera sina karaktärer på ett fiktivt möte initierat av Trafikkontoret för att arbeta mot nollvisionen antagen av riksdagen. Låt eleverna sätta sig i sina yrkesgrupper. Om eleverna är osäkra när det gäller muntlig framställning så låt dem först göra en utförlig presentation av sin karaktär i yrkesgruppen. Låt sedan eleverna gå fram i grupperna och presentera sina karaktärer. Det är viktigt att de har med sig sin karaktär när de gör detta.

Låt dem sedan få en stund i yrkesgrupperna där de diskuterar vad de tror att deras grupp kan göra. Låt eleverna redan här få klart för sig att det de nu ska arbeta med ska presenteras under avsnitt 29. Det är viktigt att de ser målet framför sig. Ge varje grupp ett A3-papper eller ett blädderblocks-papper att skriva ner eller rita sina idéer på. Denna idéskiss skall de sedan presentera för resten av klassen efter den utsatta tiden. Det är viktigt att ni poängterar att det bara skall vara en

idéskiss och att de inte skall ha gjort någon färdig produkt. Ge gärna dessa instruktioner som om du var Trafikkontorets representant. (t.ex. Tack för dessa presentationer. Vi på Trafikkontoret tänkte nu att ni i era grupper skall få en stund på er att diskutera vad ni tror att ni skulle kunna göra ... Vi återsamlas här klockan ... för att ta del av era idéer.)

Grupperna får i avsnitt 22 presentera sina förslag. Betona något bra med varje grupps förslag och låt alla deltagare på mötet komma med fler idéer och förslag på förbättringar och utveckling. Vill ni så kan ni i stället låta eleverna träffas i tvärgrupper för att berätta om förslagen och ge respons på varandras idéer. Fler elever kan då komma till tals. Det är i så fall viktigt att betona att

elevernas uppgift som åhörare är att komma med fler idéer, inte att kritisera gruppernas. Låt sedan yrkesgrupperna återsamlas och arbeta igenom alla förslag de fått.

Nästa fråga yrkesgrupperna ska ta sig an är vad de behöver ta reda på för att kunna påverka situationen. Låt dem fundera en stund och skriva ner så mycket som möjligt. Varje grupp har nu en idéskiss kring vad de vill göra och en tanke om vad de behöver ta reda på. Detta måste de få respons på av er lärare innan de sätter igång.

Först nu är det dags för avsnitt 24–25. Ägna tid åt att diskutera hur man utformar ett

Forts »

20	21	22	23–25	26	27	28
Möte: Karaktär Presentation	Gruppen tar fram en idéskiss	Möte: Idéskiss Nya förslag	Informations sökning + diskussioner	Arbetsunderlag Storyboard, manus, skisser, enkät	Möte: Presentation av underlag	Produktion
						↓ 29 Presentation

Instruktioner till planeringsmatrisen

Forts budskap för att påverka. Diskutera målgruppens betydelse, layout, bilder, musik m.m.

Avsnitt 21–25 är förberedelser för det egentliga arbetet som startar i avsnitt 26. Nu skall eleverna utifrån vad de kommit fram till under 21–25 ta fram ett underlag för vad de vill göra. Det skulle kunna vara en storyboard om de valt att göra en film. En enkät om de valt att göra en undersökning. En skiss om de valt att göra en broschyr. Ett manus om de valt att göra en pjäs osv. Detta underlag presenteras antingen i tvärgrupper eller vid ett nytt möte på Trafikkontoret. Eleverna måste här återigen få respons från lärare och övriga elever.

Först därefter påbörjas arbetet med att producera det eleverna föreslagit att de vill göra. Se till att alla elever har klart för sig att det de gör ska presenteras under avsnitt 29.

Avsnitt 29:

Avslutningen är viktig i Storyline. Eleverna har lagt ner mycket tid och möda på att få fram ett budskap som kan påverka. Det är viktigt att det finns mottagare för detta budskap. Ni får, helst tillsammans med eleverna, fundera kring vilka som kan passa bäst att bjuda in. Det kan till exempel vara personer från Polisen, Trafikkontoret, akutmottagningen eller en mopedförsäljare som kan svara på elevernas frågor. Det är också viktigt att eleverna får klart för sig att Lisa trots allt överlever. På Rambergsskolan i Göteborg skrev lärarna ett manus som en lärares dotter läste in. Denna ljudfil finns att ladda ner från www.trafikforlivet.se. Ljudfilen innehåller en hälsning från Lisa.

När man arbetar med denna Storyline kan man lägga till flera olika aktiviteter beroende på om man vill integrera andra moment i kursplanerna. Planera i så fall detta i god tid innan ni startar.

Till exempel så skulle man kunna göra en hel del fysikaliska beräkningar kring själva olyckan utifrån polisrapporten. Det

kan gälla bromssträcka, hastighet, friktion, tyngd med mera.

Vilken hastighet en bil färdats i kan man till exempel räkna ut på ett ungefär genom formeln $v = \sqrt{(200 \times k)}$ där k står för bromsspårets längd och v för bilens hastighet. (se Möte med matte, Liber)

I bilaga 6 finns Trafikmålsanteckningar för Sven Stensson. På www.trafikforlivet.se (alternativt Trafik för livets CD) finns ytterligare två trafikmålsanteckningar att ladda ner; en för Johan och en för Lisa. Dessa är inte ifyllda. En fråga till eleverna skulle kunna vara: Hur tror du att Lisas/Johans polisrapport ser ut? De kan sedan få i uppgift att fylla i trafikmålsanteckningarna med bilaga 6 som underlag. Vad tror ni det blir för rättsligt efterspel efter olyckan? Blir det rättgång?

Hur man uppträder på en olycksplats och vad man gör om man kommer först till en är kanske något som eleverna känner att de vill diskutera. Att lägga till ett moment med livräddande första hjälpen när man diskuterar olyckan skulle också lätt kunna motiveras utifrån journalanteckningarna. Hjärtkompression ska dock inte tränas innan eleverna fyllt 15 år.

Om språklärarna vill vara med kan ni låta eleverna skriva dikter eller dagboksanteckningar på ett annat språk. Ni kan också låta eleverna beskriva hur de tror att en arbetsdag ser ut för den yrkesgrupp de tillhör.

Det kan vara bra att inte integrera för många tyngre moment innan eleverna själva fått skapa sina karaktärer då hela Storylinen bygger på deras engagemang. Man kan mycket väl återvända till olycksplatsen senare under Storylinen.

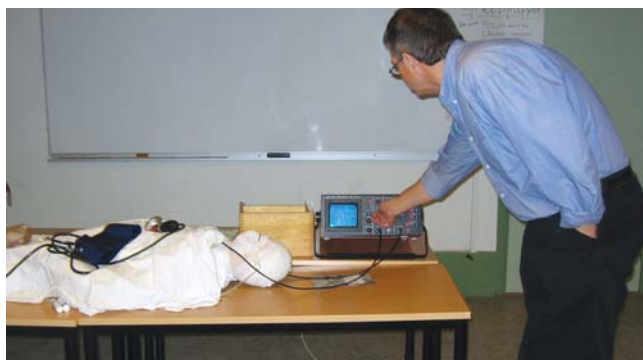
Låt gärna eleverna skriva loggbok över vad som händer i Storylinen i en vanlig skrivbok.

Länkar till artiklar om trimning av mopeder, undersökningar om ungdomars hjälmvanor, fakta om mopeder och körkort, broschyrer om alkohol, droger och trafik finner ni på www.trafikforlivet.se

Avsnitt 30:

Utvärdering. Vi på Trafikkontoret vill gärna ha kontakt med er som prövat denna Storyline och höra hur elever och lärare uppfattar den. Skicka därför gärna utvärdering eller kommentarer till:

Göteborgs Stad Trafikkontoret
Trafik för livet
Box 2403
403 16 Göteborg
trafikforlivet@trafikkontoret.goteborg.se
Vi sänder en gåva som tack.

Storyline	Nyckelfrågor	Aktivitet	Organisation	Material	Resultat
1 Presentation av offren	Läraren berättar att de heter Johan och Lisa och att de är 15 år. Vad tror ni kan ha hänt?	När eleverna en dag kommer till skolan ligger Johan och Lisa 15 år i form av två dockor med lakan upp till halsen på ett bord. Lisa har slang till mun/näsa Brainstorm Diskussion	Helklass	Dockor tillverkade enligt bilaga 1 alternativt livräddningsdockor	Frågor och tankar
2	Vad tror ni kan ha hänt?	Brainstorm Diskussion	Grupper om fyra Helklass	Blädderblock	Fler frågor och tankar hos var och en.
3		Läraren läser upp delar ur det medicinska utlåtandet	Helklass	Utdrag ur journaler. (bilaga 2)	
4	Vem tror ni är värst skadad? Vad tror ni kan ha hänt?	Brainstorm Diskussion	Samma grupper om fyra Helklass		Diskussion
5		Eleverna får ut journalanteckningarna och försöker tolka dem.	Samma grupper om fyra sedan helklass.	Lisa och Johans journaler. (bilaga 3-4) Ordlista (bilaga 5)	Ordkunskap
6	Varför tror ni Lisas skador är värre än Johans? Hur många olika skäl kan det finnas till att Lisa inte hade hjälm på sig?	Brainstorm Diskussion	Grupper om fyra Helklass		Diskussion Lista
7		Läraren läser upp polisrapporten där det klart framgår vad som hänt.	Helklass	Polisrapport (bilaga 6)	
8 Olyckan	Vem/vilka tror ni är skyldiga till att olyckan inträffade?	Kort diskussion. Försök få med även indirekt skyldiga.	Helklass	Blädderblock penna	Lista över skyldiga
9	Vad kunde ha gjorts för att förhindra olyckan? Vem kunde ha gjort något?	Diskussion	Helklass	Blädderblock penna	Listor över vad som kunde ha gjorts och av vem. Dessa listor sparas till avsnitt 15.
10		Dag två i Storylinen när eleverna kommer in sitter Johan vid Lisas sida. Hon ligger fortfarande i koma.	Helklass		
11 Känslor	Vilka ord skulle vi kunna använda för att beskriva hur Johan känner sig nu? Vilka färger skulle man kunna använda för att beskriva hans känslor?	Brainstorm Låt eleverna måla Johans känslor med vattenfärg. Diktskrivning i jag-form med hjälp av ordsamlingsen ovan. Eventuellt så kan ni även låta eleverna ljuvsätta dikterna och målingarna. Redovisning. Låt eleverna visa sina målningar och läsa sina dikter. Sätt upp deras målningar och dikter på väggen.	Helklass Individuellt Individuellt Helklass	Blädderblock penna Vattenfärg, papper Papper, pennor	Ordsamling Målningar Dikter Diktläsning

Försättning nästa sida

Planeringsmatris

Fortsättning från föregående sida

Storyline	Nyckelfrågor	Aktivitet	Organisation	Material	Resultat
12 Människor	Vad tror ni att Johan säger till Lisas mamma och pappa? (Utelämnna denna aktivitet om ni upplever att den blir för känslig)	Dramatisering Diskussion utifrån dramatiseringarna om vad han kunde ha sagt i stället m.m.. Eventuellt rollspel	Smågrupper om tre elever Helklass	Se instruktioner till planeringsmatrisen	Dramatiseringar Diskussion Rollspel
13 Statistik	Hur vanligt tror ni att det är med mopedolyckor? Vad skulle ni vilja veta när det gäller mopedolyckor?	Läraren visar på det material som finns. Frågor antecknas. Eleverna får arbeta med statistik kring mopedolyckor utifrån klassens frågor ovan.	Helklass Helklass Två – tre elever/grupp	Statistik från Trafikkontoret om bland annat mopedolyckor. (bilaga 7 och länkbiblioteket till Kar och Galen på www.trafikforlivet.se)	
14 Preventiva åtgärder	Hur ska man kunna förhindra att olyckor som denna sker?	Brainstorm Diskussion	Smågrupper Helklass	Papper penna Blädderblock	Lista
15	Vilka yrkesgrupper kan göra något för att påverka 15-åringar?	Brainstorm	Helklass	Blädderblock penna	Lista
16	Ni skall nu var och en skapa en karaktär som tillhör en av dessa yrkesgrupper. Vilken yrkesgrupp skulle du vilja att din karaktär tillhörde?	Eleverna delas in i smågrupper som arbetar med en yrkesgrupp. Viktigt att alla yrkesgrupper kommer med.	Grupper om två – tre elever		
17	Hur vill du att din karaktär ska se ut?	Eleverna skapar sina karaktärer som collagefigurer alternativt genom att tillverka en namnskylt.	Individuellt	Tyg, garn, papper, färgpennor. (bilaga 8-9)	Collagefigurer alternativt namnskyltar
18	Vad skulle ni vilja veta om varje karaktär?	Brainstorm	Helklass	Blädderblock penna	Kriterielista för vad som ska ingå i en personbeskrivning
19	Hur vill du beskriva din karaktär?	Karaktärsbeskrivningar	Individuellt	Papper + penna	Personbeskrivning
20 Möte på Trafikkontoret		Trafikkontoret har kallat till ett första möte för att diskutera hur man med gemensamma krafter kan arbeta för att påverka 15-åringar. Muntlig presentation av karaktärerna	Helklass	Nollvisionen (bilaga 10)	Muntlig presentation Utställning av karaktärer och beskrivningar
21	Vad kan era karaktärer göra? OBS! De skall bara ta fram en idéskiss!	Eleverna arbetar i smågrupper och tar fram en idéskiss kring vad deras karaktärer kan arbeta med.	Yrkesgrupper		Åtgärdsprogram
22		Nytt möte på Trafikkontoret. Presentation av vad grupperna vill göra. Förslag från klasskamrater och lärare.	Helklass		Muntlig redovisning Nya idéer från andra

Storyline	Nyckelfrågor	Aktivitet	Organisation	Material	Resultat
23	Vad behöver ni ta reda på för att kunna påverka situationen och framför allt 15-åringars beteende?	Eleverna funderar kring frågeställningar och tar reda på den information de kan behöva.	Yrkesgrupper	Statistik, Internet, m.m. (se länkbibliotek på www.trafikforlivet.se)	
24	Hur vill ni använda tillgängliga faktauppgifter?	Diskussion för att få eleverna att förstå vikten av att grunda påverkansmaterialet på fakta.	Helklass	Statistik, faktauppgifter	
25	Hur tror ni att ni ska utforma ett budskap för att det ska påverka er målgrupp?	Diskussion kring användning av text, bilder, musik och layout. Diskussion kring hur man effektivast når en målgrupp.	Helklass	Eventuellt exempel på budskap som har till syfte att påverka.	Lista över vad som är viktigt för att påverka 15-åringar
26	Hur vill ni påverka?	Eleverna tar fram ett förslag över hur de vill göra samt en motivation till varför. De diskuterar tilltal, vad som ska tas med, hur det ska presenteras. Eventuellt låter ni sedan eleverna diskutera sina förslag i tvärgrupper för att ytterligare ta till vara deras tankar och idéer.	Yrkesgrupper	Papper, penna, sax, lim	Idéskisser
27		Nytt möte på Trafikkontoret: Eleverna får respons från lärare och övriga elevgrupper på sina förslag.	Helklass		
28		Eleverna förbereder föredrag och dramatiseringar, skapar planscher, PowerPoint, informationsbroschyrer, bioreklam, anslagstavle-inslag, eller vad de nu bestämt att deras karaktärer ska göra.	Yrkesgrupper	Beroende på vad eleverna bestämer sig för att göra: Färgat papper, färgpenor, vattenfärg, datorer, digitalkamera m.m.	Info-material
29 Påverkan	Bjud in andra klasser, föräldrar, andra berörda och låt dem framföra sitt budskap. Låt som avslutning någon komma in i läkarkläder och berätta att Lisa har vaknat ur koma och kommer att klara sig trots allt. Alternativt så använder ni ljudfilen med "Lisa" som går att ladda ner från www.trafikforlivet.se eller som finns på Trafik för livets CD.	Eleverna dramatiserar olyckan, Johans möte med Lisas föräldrar. Läs upp Johans dikter, presentera de yrkesgrupper som ska påverka och låt dem framföra sitt budskap.			
30 Utvärdering	Det är viktigt att utvärdera en Storyline ordentligt eftersom det inte alltid är så lätt för eleverna att se hur deras nyuunna kunskaper möter målen i de olika kursplanerna.				

Karaktärer i naturlig storlek

Det är enkelt att göra karaktär i naturlig storlek. Med hjälp av en ballong, rivet tidningspapper och tapetklister gör man huvudet. Tekniken kallas för papier-marché.

Till ansiktet behöver man färg samt silkespapper eller garn till hår.

Till kroppen behövs två nylonstrumpor och mycket tidningspapper. Det är bra att ha snören eller ståltråd till att fästa kroppen med huvudet. Dessutom behövs kläder och accessoarer.

På bilden till vänster ser du bondparet Gustav och Tilda, gjorda av Cecilia Pringle på Framnässkolan i Göteborg.

Så här kan man göra en karaktär i helfigur

Blås upp en ballong till en storlek som är lite mindre än ett normalt huvud. Lägg ut en dagstidning och fäst eventuellt ballongen i den med tejp. Blanda tapetklister med vatten till lagom konstistens.

Riv tidningsbitar och fäst dem med tapetklister runt ballongen. Lägg lager på lager och smeta in tidningspappret så att det får en jämn yta. Lägg gärna lite av det rivna tidningspappret i tapetklistret. Det blir en massa som man kan forma till näsa, mun, haka och öron. (Papier-masché)

Om man gör detta med elever är det viktigt att diskutera hur ögon, näsa och mun sitter i förhållande till varandra.

Det är bra att göra en hals med hjälp av en bit kartong. Det blir då lättare att fästa ansiktet med kroppen. På bilden används vanliga såskartonger som är formade till ett rör och fasttejpade på ballongen. För att få styrsel är röret fyllt med tidningspapper. Över och runt kartongen varvas tapetklister och tidningsbitar så att halsen blir en del av huvudet och inte trillar av.

När man målar karaktärerna är det bra att ha tillgång till täckande färger. Man kan använda hobbylack som finns i beige ansiktsfärg eller blanda önskad färg med till exempel vit, röd och brun flaskfärg. Att få en hudfärg man är nöjd med kräver tålamod.

När man gör hår och ögonbryn kan man blanda färgat silkespapper med tapetklister och lägga lager på lager. Ögonbryn och hårslingor formas och läggs på. Givetvis kan man använda silkespapper även till huden. Tunna lager med hudfärgat silkespapper varvas då med tapetklister. På bilden endast hår och ögonbryn i silkespapper.

Hår kan också göras av garn som man fäster med lim. Man kan göra flera längder som man binder samman i mitten. Det blir mittbenan på frisyren.

Fyll två par nylonstrumpor med hopknycklat tidningspapper. Var noga med att fylla ut bålen på båda paren strumpbyxor innan ni sätter ihop dem. Trä den ena strumpbyxans "mage" på den andras. Forma till armar, mage och ben. Om armar och ben blir för långa så får ni knyta en knut på strumpbyxan. Fäst kroppen med huvudet och klä figuren. Det enklaste sättet att fästa huvudet är att göra två hål i halsen på varje sida. Trä in ett snöre och knyt ner runt kroppen på figuren.

Spara figuren eller ansiktet när Storylinen är över. Det är enkelt att måla över ansiktet med ny färg, byta hår, kläder och accessoarer för att få en ny karaktär. Kläder och utsmyckning gör mycket.

Bilaga 2

Utdrag ur journaler

Jag skall läsa upp delar ur Lisas journal:

Inkommer (23:15) efter trafikolycka. Ringa synlig yttre blödning. Trolig massiv inre blödning.

Vid en allmän första besiktning; I vacuum-madrass. Halskrage. Kraftigt felställd öppen fraktur vä underben. felställd fraktur vä underarm. Andning och halsrygg; Blod och slem i munnen - rensas och rensuges.

Cirkulation; Mycket instabil. Buk; Generellt hård. Svullen.

Och så delar ur Johans journal:

Inkommer (23:15) efter trafikolycka. Klagar på smärtor vä underben. Kan inte stödja på benet.

Vid en allmän första besiktning;

Ger ett lätt uppskruvat intryck. Fri rörlighet i armar samt hö ben.

Andning och halsrygg;

Ua. Rena och fina andningsljud auskulteras bilateralt.

Cirkulation; Helt stabil. Buk; Mjuk och oöm överallt.

Bilaga 3

Journalanteckning på Lisa Bergman, personnummer xxxxxx-xxxx

○ **Journalanteckning 2002-10-30 kl 23:15**

Anamnes hämtad ur ambulansjournal;

Inkommer (23:15) efter trafikolycka moped – bil. Ingen hjälm eller annan skyddsutrustning. Traumalarm via ambulans. Traumateteam möter upp på AKM. Intuberad på olycksplatsen. Cirkulatoriskt instabil med sviktande tryck. Intravenösa infarter etableras x 3. Ringer-Acetat 1,0 liter x 2 samt Macrodex 0,5 l har gått in på plats och under transport. Man har lyckats hålla systoliskt blodtryck ca 50-70. Ringa synlig yttre blödning. Trolig massiv inre blödning. Hela tiden RLS 6-8. Neurologiskt noteras trög pupill hö. Vid ankomst till AKM ca 40 min sedan olyckstillfället.

○ **Allmän första besiktning;**

I vacuum-madrass. Halskrage. Kraftigt felställd öppen fraktur vä underben. felställd fraktur vä underarm, sannolikt radius & ulna. Hematom strax under vä arcus. He-

matom vä tinning.

Andning och halsrygg;

Blod och slem i munnen - rensas och rensuges. Intuberad. Lätt hyperventilerad. Syresätter sig hyfsat runt 95%. Andningsljud båda lungfälten, dock rassel generellt över vä thorax. halskrage ua.

Blödning;

Mindre sivande blödning ur öppen underbensfraktur vä. Mindre sårskada vä tinning. Skrubbsår generellt över kroppen, med övervikt vä sida.

Cirkulation;

Mycket instabil. Får 0-blod direkt på akuten. Initialt 4 påsar. Macodex efter Promiten 500 ml. Artärnål. Okontrollerad inre blödning.

Thorax; Palperas väs stabil, men noteras krepitationer över 3-4 nedersta revbenen vä thoraxhalva.

Buk; Generellt hård. Svullen. Hematom strax nedan vä arcus.

Neurologi;

Medvetstlös RLS 7-8. Dillaterad hö-pupill. Palperar kraftigt hematom vä tinning.

Bedömning och åtgärd;

Kraftigt multitrauma. Multipla frakturer. Pågående okontrollerbar blödning i buken, mjältruatur? Trolig intracerebral blödning. Snabbt över på trauma-madrass. Avbryter pågående ATLS-schema då patienten är i kritiskt läge. Beslutar att gå direkt till operation utan föregående trauma-CT för att akutborra skallen samt parallellt genomföra akut laprotomi av buken. Bastestar för ytterligare 10 enheter direkt samt förvarnar blodcentral om möjlighet för betydligt fler. Sedvanliga lab-tester inkl venblod till polisen. KAD nr 16 sätts efter att patienten palperats per rectum utan blod på handsken. Får urin ca 150 ml i utbyte, makroskopisk hematuri. Toxtest i urin är neg. Anhöriga informeras via polisens försorg. Polisen informeras om att bringa in anhöriga till sjukhuset snarast.

Total tid på AKM 12 min.

Bilaga 4.1

Journalanteckning på Johan Hansson, personnummer xxxxxx-xxxx
Jouranteckning 2002-10-30 kl 23:20

Anamnes ur ambulansjournal:

Inkommer (23:15) efter trafikolycka moped – bil. Förare av moped som krockar med bil. Troligen hög hastighet på mopeden. På mopeden skjutsades en 15-årig flicka som inkommer samtidigt med multipla skador. Trauma från vä. Pat hade integralhjälm som han själv tagit av på plats. Traumalarm. I status har man noterat opåverkad cirkulatoriskt på plats och under transport. Klagar på smärtor vä underben. Kan inte stödja på benet. Pupiller ua. Rörlighet i övriga extremiteter ua. RLS 1. IV-infart x 1. Har däri fått endast 2,5 mg Morfin, då man upplever patienten som påverkad av någon drog. Patienten förnekar alkohol och narkotika.

Allmän första besiktning:

Vaken, RLS 1. Klagar på smärtor i ben. Ger ett lätt uppskruvat intryck. Fri rörlighet i armar samt hö ben. Vä ben i vaccumben som öppnas på AKM. Vid inspektion av vä ben noteras hämatom på benets framsida 10 cm distalt knäleden. Ingen felställning. Fina pulsationer distalt. Kläder plockas av.

Andning och halsrygg:

Ua. Rena och fina andningsljud auskulteras bilateralt.

Blödning: Ingn yttre blödning kan noteras.**Cirkulation;**

Helt stabil. BT vä arm 145/85. Puls 100.

Thorax; Palperas helt stabil och utan smärtor.**Buk;** Mjuk och oöm överallt.**Neurologi;**

RLS 1. Pupiller noteras lika men stora bilat. Neg Babinski.

Övrigt;

Patienten förnekar alkohol och droger. Inga allergier. Inga mediciner. Patienten får lämna urin för toxtest. Denna visar positivt för THC och Ecstasy. Blod sparas på uppdrag av polis. Skickar för Etanol och Metanol. Får göra utandningsprov klockan 23:45 som visar 0,6 promille.

Bedömning och åtgärd;

Drog och alkoholpåverkad förare av moped som krockar med bil. Medpassagerare svårt skadad. Båda har kastats av. Misstänkt fraktur vä underben. Går på RTG-undersökning vä knä, underben samt fotled med frågeställning fraktur. Önskemål från polis om att få tillgång till patienten snarast, kan inte se några medicinska hinder för detta.

Bilaga 4.2

Journalanteckning på Johan Hansson, personnummer xxxxxx-xxxx
Jouranteckning 2002-10-30 kl 23:20

Anamnes ur ambulansjournal:

Inkommer (23:15) efter trafikolycka moped – bil. Förare av moped som krockar med bil. Troligen hög hastighet på mopeden. På mopeden skjutsades en 15-årig flicka som inkommer samtidigt med multipla skador. Trauma från vä. Pat hade integralhjälm som han själv tagit av på plats. Traumalarm. I status har man noterat opåverkad cirkulatoriskt på plats och under transport. Klagar på smärtor vä underben. Kan inte stödja på benet. Pupiller ua. Rörlighet i övriga extremiteter ua. RLS 1. IV-infart x 1. Har däri fått endast 2,5 mg Morfin, då patienten medger intag av starköl under kvällen.

Allmän första besiktning:

Vaken, RLS 1. Klagar på smärtor i ben. Gråtmild. Fri rörlighet i armar samt hö ben. Vä ben i vaccumben som öppnas på AKM.

Vid inspektion av vä ben noteras hämatom på benets framsida 10 cm distalt knäleden. Ingen felställning. Fina pulsationer distalt. Kläder plockas av.

Andning och halsrygg:

Ua. Rena och fina andningsljud auskulteras bilateralt.

Blödning;

Ingn yttre blödning kan noteras.

Cirkulation;

Helt stabil. BT vä arm 145/85. Puls 100.

Thorax;

Palperas helt stabil och utan smärtor.

Buk; Mjuk och oöm överallt.**Neurologi;**

RLS 1. Pupiller noteras lika bilat. Neg Babinski.

Övrigt;

Patienten tillstår alkohol men förnekar övriga droger. Inga allergier. Inga mediciner.

Patienten får lämna urin för toxtest. Denna visar negativt alla parametrar, dvs THC, Opiater, PCP, Amfetamin, Metamfetamin, Kokain, LSD, samt MDMA. Blod sparas på uppdrag av polis. Skickar för Etanol och Metanol. Får göra utandningsprov klockan 23:45 som visar 0,6 promille.

Bedömning och åtgärd;

Alkoholpåverkad förare av moped som krockar med bil. Medpassagerare svårt skadad. Båda har kastats av. Misstänkt fraktur vä underben. Går på RTG-undersökning vä knä, underben samt fotled med frågeställning fraktur. Mycket ledsen och ångestfylld, klar över att medåkande kamrat är svårt skadad. Vi kontaktar personal ur sociala teamet som möter upp på akuten och följer med till RTG som stöd. Patienten hjälps kontakta sin familj. Önskemål från polis om att få tillgång till patienten snarast, kan inte se några medicinska hinder för detta.

Bilaga 4.3

Journalanteckning på Johan Hansson, personnummer xxxxxx-xxxx

Jouranteckning 2002-10-30 kl 23:20

Anamnes ur ambulansjournal:

Inkommer (23:15) efter trafikolycka moped – bil. Förare av moped som krockar med bil. Troligen hög hastighet på mopeden. På mopeden skjutsades en 15-årig flicka som inkommer samtidigt med multipla skador. Trauma från vä. Pat hade integralhjälm som han själv tagit av på plats. Traumalarm. I status har man noterat opåverkad cirkulatoriskt på plats och under transport. Klagar på smärtor vä underben. Kan inte stödja på benet. Pupiller ua. Rörlighet i övriga extremiteter ua. RLS 1. IV-infart x 1. Har däri fått 7,5 mg Morfin. Patienten förnekar alkohol och narkotika.

Allmän första besiktning:

Vaken, RLS 1. Klagar på smärtor i ben. Fri rörlighet i armar samt hö ben. Vä ben i vacuumben som öppnas på AKM. Vid inspektion av vä ben noteras hämatom på benets framsida 10 cm distalt knäleden. Ingen felställning. Fina pulsationer distalt. Kläder plockas av.

Andning och halsrygg:

Ua. Rena och fina andningsljud auskulteras bilateralt.

Blödning:

Ingn yttre blödning kan noteras.

Cirkulation:

Helt stabil. BT vä arm 145/85. Puls 100.

Thorax:

Palperas helt stabil och utan smärtor.

Buk:

Mjuk och oöm överallt.

Neurologi:

RLS 1. Pupiller noteras lika bilat. Neg Babinski.

Övrigt:

Patienten förnekar alkohol och droger. Inga allergier. Inga mediciner. Blod sparas på uppdrag av polis.

Bedömning och åtgärd:

Förare av moped som krockar med bil. Medpassagerare svårt skadad. Båda har kastats av. Misstänkt fraktur vä underben. Går på RTG-undersökning vä knä, underben samt fotled med frågeställning fraktur. Mycket ledsen och ångestfylld, klar över att medåkande kamrat är svårt skadad. Vi kontaktar personal ur sociala teamet som möter upp på akuten och följer med till RTG som stöd. Patienten hjälps kontakta sin familj. Önskemål från polis om att få tillgång till patienten snarast, kan inte se några medicinska hinder för detta.

AKM	akutmottagning	PCP	(fencyklidin) andra namn är ängladamm, crystal, peace pill och elefant-tjack. PCP är ett vitt vattenlösligt pulver som både kan ätas, sniffas eller sprutas in. Men det vanligaste är att man röker den oftast utblandad med tobak, men också blandad med cannabis (s.k. joints) eller persilja! PCP påverkar hjärnan på ett mer komplicerat sätt än LSD. Man blir likgiltig för smärta, kan bli kraftigt förvirrad och våldsamt aggressiv, hallucinationer är vanliga liksom känslan av att vara förföljd, samtidigt som man upplever ett fantastiskt lyckorus.
anamnes	redogörelse för händelseförlopp, bakgrund	palperas	kännas
arcus	lat. båge, i detta fall revbensbågen	promiten	medicinsk tillsats till Macrodex, för att förhindra allergisk reaktion
ATLS-schema	advanced trauma life support, standardiserat handlingsprogram för att behandla människor vid svåra trauma.	pulsationer	palperbara (se ovan!) hjärtslag
auskulteras	avlyssning av inre ljud från kroppshålor, i detta fall lyssna på lungor	radius	underarmens strålben i detta fallet "handleden"
babinski	kontroll av reflexbanor från undersidan foten upp till hjärnan. Ger en fingervisning om det föreligger störning "på vägen", dvs misstanke om ryggskada eller annan neurologisk påverkan.	rectum	ändtarmen
bilateralt	båda sidor	ringer-Acetat	vätska som ges intravenöst (se ovan) för att bl.a. ersätta blod i väntan på blodtransfusion
dilaterad	vidgad	RLS	reaction Level Scale, Ett sätt att objektivisera medvetandegraden är att använda en skala med olika poäng vid olika grader av medvetandesänkning. I detta fall från 1 till 8 där 1 = helt vaken och 8 = medvetslös/coma, inga som helst reaktioner.
distalt	bortanför, längre ut	RTG-undersökning	röntgen-undersökning
extremiteter	armar/ben	sivande	smått blödande
fraktur	benbrott	systoliskt	hjärtats sammandragning, motsatsen till diastole. Det blodtryck som då uppstår i "pulsvägen". Normalt ca 120.
hematom	blödning	THC	delta-9-tetra-hydrocannabinol = Cannabis
hematuri	blod i urinen	thorax	bröstkorg
hyperventilerad	man andas (åt patienten) i snabbt tempo, detta för att minska en hjärnsvulland eller tryckstegring i hjärnan.	toxtest	drogtest
intracerebral	i hjärnan	trauma	yttre skada, sår, våldsåverkan
intravenösa	i ven, direkt i blodomloppet intuberad en slang förs ner i lyftstrupen, där med kan man ta över patientens andning	trauma-CT	skikt-röntgen vid trauma, man röntgar hjärna, bröstkorg, buk, bäcken och en bit ner på båda benen.
IV-infart	tunn plastslang som förs in i ven – se intravenös ovan	traumalarm	larm vid trauma, larmar ner traumateamet till akutmottagningen.
KAD	rör som kan införas i el. genom kanal- el. rörformade organ, t.ex. genom urinröret till urinblåsan som i detta fall.	traumateam	arbetsgrupp bestående av olika personalkategorier (läkare, sjuksköterskor och undersköterskor) med olika inriktningar. Specialtränade att handlägga traumapatienter.
kremitationer	knäppningar, knastrande, sprakande;	ulna	armbågsbenet, underarmens stora benpipa mellan överarm och handlovens lillfingersida.
laprotomi	operation	vaccumben	fixationsutrustning i ambulans för att stabilisera en patients armar och ben.
MDMA	ecstasy - är ett amfetaminpreparat med både stimulerande och hallucinogena egenskaper.	vacuum-madrass	som ovan (vaccumben), fast i helkroppsformat.
Macrodex	ett ersättningsmedel för blodplasma, ger volym i blodomloppet och används i vassa fall vid större blödningar i väntan på att blodtransfusion kan påbörjas.		
makroskopisk	för ögat synlig		
mjältruftur	blodkörtel i vänstra delen av bukhålan under mellangärdet, ett stort kärlikt lymfatiskt organ i övre delen av bukhålan på vänster sida mellan magsäcken och diafragman (mellangärdet). Mjälten är en förvaringsplats för röda blodkroppar och fungerar dessutom som blodfilter. Organset omges av en kapsel. Vid trauma mot buk eller bröstkorg kan organet skadas. Kan då ge en mycket kraftig inre blödning.		
multipla	flera		
multitrauma	kraftigt våld mot kroppen med förväntade skador i flera organsystem. Alla som krockar i hastighet >60 km/h, alla som faller >5 meter, alla tvåhjulningar eller gående som krockar med andra fordon oavsett hastighet anses vara multitrauma tills motsatsen är bevisad. Handläggs systematiskt enligt inövad plan, se ATLS ovan.		
neurologi	nervssystemet		

Polisrapport

Polismyndigheten

Västra Götaland / LOP-T4

Rapporterande polisman (titel, för- och efternamn)

Insp Christer Philipson

TRAFIKMÅLSANTECKNINGAR

 RAPPORT

Bilaga

 MINNESANTECKNINGAR

Sic nr

Anlände till platsen (datum, kl)

2002-10-30 23:10

Dnr

VÄGTRAFIKANT	NR	Efternamn och samtliga förnamn (i rätt följd, tilltalsnamnet markeras)		Övriga personuppgifter		
	1.	Stensson SVEN		Se särskild handling		
	Medborgare i (betr utl)	Kön (betr utl)	Vägfrikant			
		☒ Man ☐ Kv	☒ Förare	☐ Passagerare	☐ Gående	
	Identitetskontroll (ange på vilket sätt ID styrks)		ID-kontroll fastställd av (titel, för- och efternamn)			
	K K		Insp Christer Philipson			
	Körkort m.m. klass (betr kk)	Nat.bokstav (utl kk)	Saknar körkort	ADR-intyg (farl. gods)	Förarbevis moped klass 1	
	☒ Har körkort	B	☐ Återkallat/Omh.tag. kk	☐ Har traktorkort	Förarbevis terrängkoter	
	Underrättad om misstanke för gärningsbeskrivning					
	Vårdslöshet i trafik					
FORDONS-ÄGARE	Underrättad om misstanke för gärningsbeskrivning			☒ Personalia och dagsbotsuppgift		
	Underrättad om innebörden av för- enklad delgivning samt Fuk 5a § (adressändring)		Underrättad enl. RB 23:18 om utredningen den	datum	Ordningsföreläggande utf	Nr
					☒ Nej	☐ Ja
	Misstänkt	Ar beredd mottaga straffförelägg.	Försvare	Ev. namn på försvare		
	☐ Erkänner	☒ Förnekar	☐ Ja ☐ Nej	☐ Önskas ej	☐ Önskas	
	Alkoholut- andn. prov (1-2 §§ LAU)	Har tagits Skäligen misstanke	☒ Rutin- mässigt	☐ Positiv	☐ Negativ	Har ej tagits p.g.a. tekn. hinder
						☐ Tidsbrist ☐ Annat
	FORDONS-ÄGARE	Fordonsgärens efternamn och samtliga förnamn (tilltalsnamnet markeras. Om annan än vägtrafikant ovan)			Övriga personuppgifter	
					Se särskild handling	
	FORDON	Fordonsslag	Reg.nr	Fabrikat/typ/färg	Årsmodell	
	P6	ABC 123	MaZda 626 Vit	1990		
	Bristfälligheter på fordonet			Försäkrad i		
				Skandia		
VITTNE	Efternamn och samtliga förnamn		Övriga personuppgifter			
	Se särskild handling		Se särskild handling		☐ Blankett skriftlig berättelse utlämnad	
FÖRHÖRSANT/IAKTAGELSER (vägtrafikant, vittne etc)	Berättelse lämnad av (efternamn och förnamn)					
	Stensson					
	Körde Storgatan mot centrum (norr ut) hastigheten ca 50 km/h.					
	Uppmärksammar plötsligt en mc/moped som kommer från vä och kör ut framför egna fordonet utan att lämna frireåde.					
	På mc/mopeden färdas 2 personer. Trots undanmanöver åt hö och kraftig inbromsning kan han ej undvika kollision, han träffar mc/mopeden mitt på och båda personerna kastas av och blir liggande på gatan. Vittnen på platsen kallar på ambulans och polis.					
SKADOR	Vid övningskörning ange elevens					
	Elevens efternamn och samtliga förnamn		Körkorts- tillstånd			
			☐ Forts.blad ☒ Berättelsen godkänd			
	Person- och egendomsskador, fordonet bärgat till m.m.					
	Fronten inträckt, strålkastare skadade - glas trasigt.					
DAGSBOTS- UPPGIFT	Civilstånd	Ensamtstående	Egen årsinkomst, kr	Kontinuerliga bidrag, kr	Förmögenhet, kr	
	☐ Gift/sambo	☒ Ensamtstående	250.000.-	—	—	
	Skulder, kr	Tax. inkomst kr, Egen	Makes/sambos, kr	Tax. kontroll utförd	Sign	
	500.000	210.000	—	☐ Ja		

Polismyndighetens ex

 Trafikanten underrättad om att händelsen ej föranleder vidare åtgärd från polisen

51 Polismyndigheten (arbetsenhet, telefon)

Västra Götaland Po2 GÖTEBORG

INFORMATIONSUUNDERLAG 52 Polisens diarienummer

Vägtrafikolycka

53 Polismynd.kod 1401	54 Kommun GÖTEBORG	55 Tidpunkt för olyckan 02 10 30 2302	Ar Mån	Dag 30	Kl 2302	Vägnallarkod
--------------------------	-----------------------	--	-----------	-----------	------------	--------------

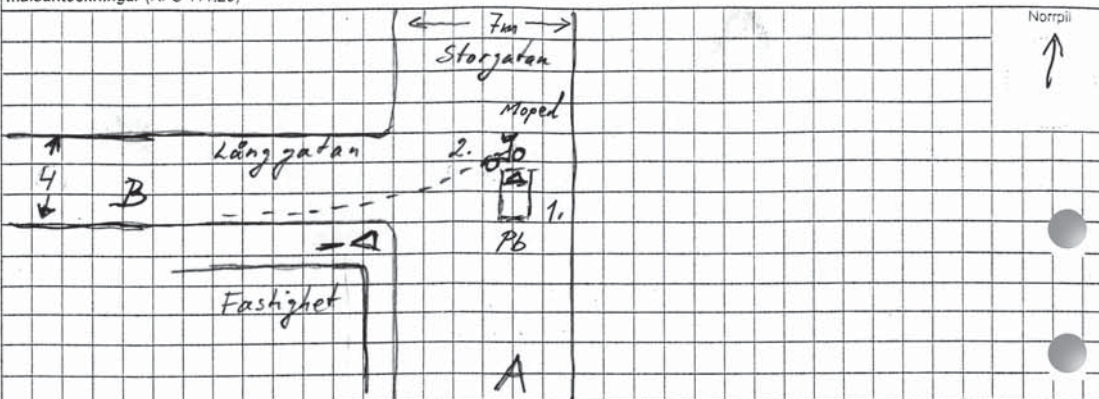
56 Olycksplats (ange gatu-/vägnamn/vägnr, ev husnr samt avstånd till närmaste korsning mellan allmänna vägar)

Storgatan - Långgatan

Namn på stadsdel/kommundel/ön el dyl

Centrum

57 Skiss, på vilken anges gatu- och vägnamn, vägbredd, åtföljd av bokstav A resp B enl. avsnitt B nedan. Vid inritat fordon anges fordonsslag (pb, lb, etc) ett trafikalelement - (vägtrafikant-) nummer 1, 2, 3 osv, vilket nr skall vara identiskt med det nr vederbörande vägtrafikant åsatts i trafikmålsanteckningar (RPS 411.20)

58 Kortfattad beskrivning av händelseförloppet, siktförhållanden m.m.

1. kör i nordlig riktning - från vä förs fordon 2 och påkör mitt på på hö sida av fordon 1. Sikten begränsad av husfasad för fordon 2.

B Väg- och Trafik

59 Vägnummer	Väg A	Väg B	Trafikanvisningar*)		Väg A	Väg B	C Väderlek, väglag, belysning					
			Huvudled 1				65 Väderleksförhållanden	67 Trafikmiljö				
60 Högsta tillåtna hastighet	50	50	Ej huvudled 2				Uppehållsväder 1	X	Tättbebyggt område 1	X		
61 Vägtyp			65 Trafikreglering*)				Dis/dimma 2		Ej tättbebyggt område 2			
Motorväg 1			Förb mot v-sväng 1				Regn 3		68 Ljusförhållanden			
Motortrafikled 2			Stopplik 2				Snöblandat regn 4		Dagsljus 1			
Annan allm väg 3			Väjningsplikt 3		X		Snöfall 5		Mörker 2	X		
Gata 4	X	X	64 Trafiksignal*)				66 Väglag		Gryning/skymning 3			
Enskild väg 5			I funktion 1				Vägbanan torr 1	X	Om 68:2 eller 3 förkryssats			
Övr väg, torg etc 6			Ur funktion 2				Vägbanan våt/fuktig 2		69 Gatu-/vägbelysning		Väg A	Väg B
			Gult blinkande 3				Tjock is/packad snö 3		Tänd 1	X	X	
			Saknas 4	X	X		Tunn is (vägb synlig) 4		Släckt 2			
							Lös snö/snömodd 5		Saknas 3			

D Trafikelement

D Trafikelement				E Inblandade personer											
Nr	Trafikelement (Lex. pb, lätt/tung lb, lätt/tung mc, cykel, gående enl. 1 Kap. 4 § TaF, vitt/djur)	Registreringsnr. (anges för motor- och släpfordon). För utländskt fordon, nationalitet	Totalt antal pers i fordonet	Övningskörning**)		71 Personnummer		72 Trafikant			73 Personskada			74 Misstänkt påverkad av alkohol/annat ämne (förare). Ange J/N	
1	PB	ABC 123	1	Trafik	Privat	43		F							N
2	Moped		2			86		F					X		
2	-					86			X				X		

Fordon skyttat för transport av farligt gods inblandat. Ange elementnr:

FU inledd, datum och tid av (titel, för- och efternamn)

Ort och datum

Göteborg 2002-10-30

75 Undersökningsledarens beslut

- FU inledd ej
- Ej spaningsresultat
- Brott kan ej styrkas
- Misstänkt oskyldig
- Gärningen ej brott
- FU nedlagd
- Misstänkt ej fyllt 15 år
- Misstänkt avliden
- Rapporteftergift

Beslutsdatum

Undersökningsledarens namnteckning/sign

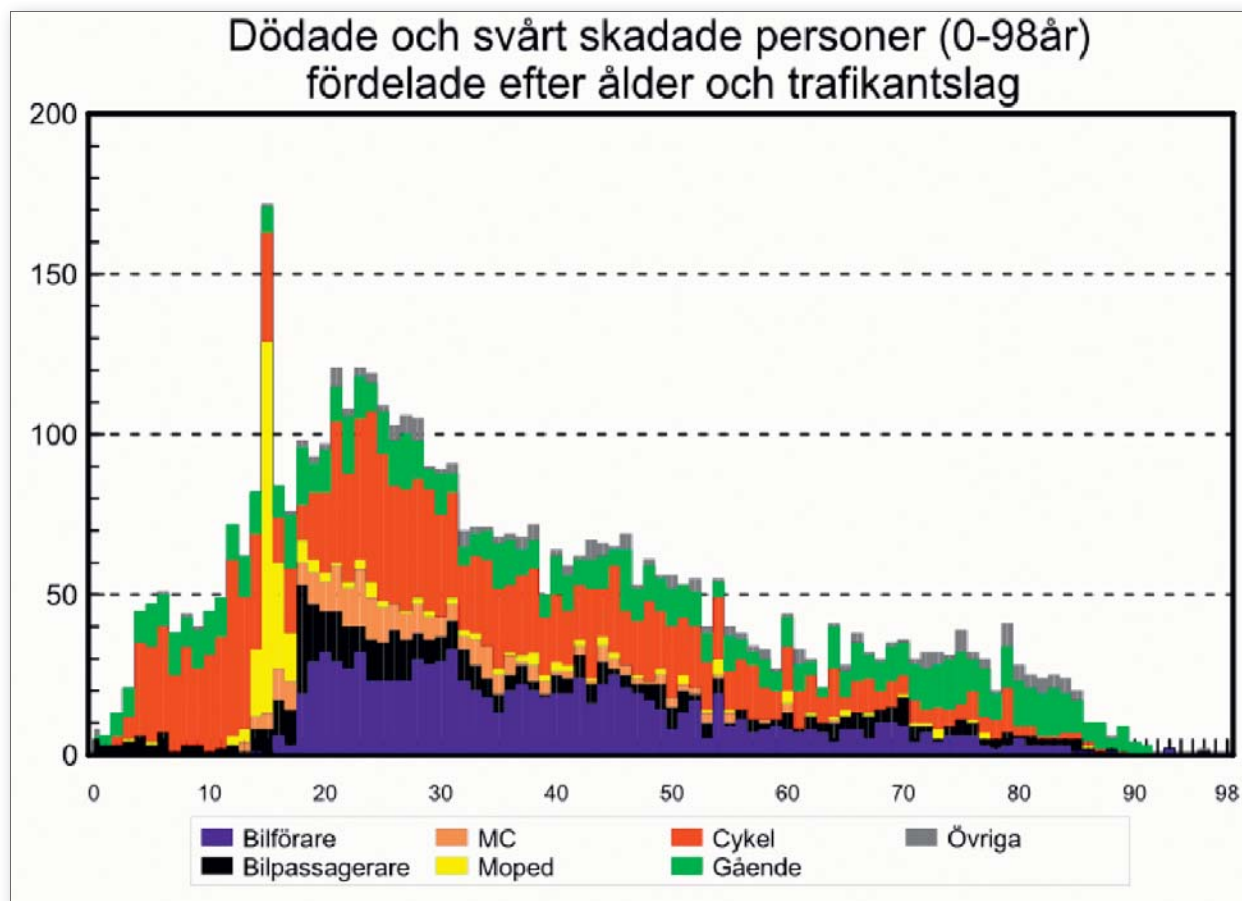
Uppgiftslemnare
Thick Philip

50 Statistiska uppgifter | Datum och sign

Vägverket

*) Kontrolleras **) Med övningskörning avses enbart de fall då eleven framfört fordonet, alltså ej då instruktören kör.

Polismyndigheten / kopia till Vv / försäkringsbolag

Statistik för Göteborgs Stad

Källa: Göteborgs Stad Trafikkontoret

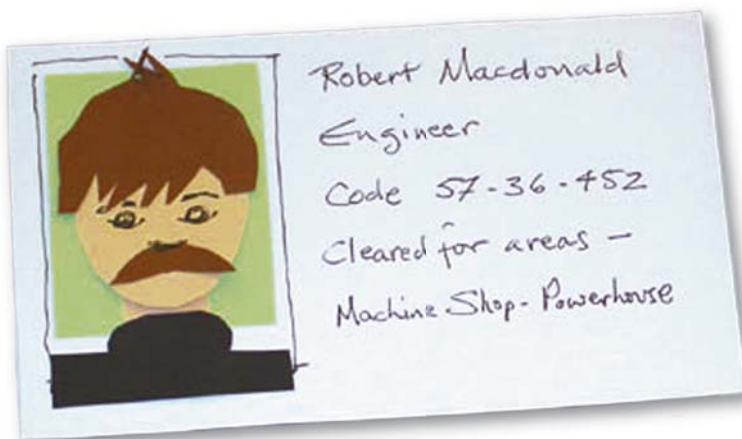
Om man av någon anledning inte vill låta eleverna skapa sina karaktärer visuellt så kan man i stället låta dem göra namnskyltar som de sedan har på sig själva. Även här får de skapa en karaktär genom att hitta på namn och egenskaper.

Namn: _____

Yrke: _____

Organisation/företag: _____

Det kan göras så enkelt som att dela ut färdiga skyltar till eleverna där de fyller i namn, yrke och företag.

Roligare namnskyltar får man om man låter eleverna använda sig av collage-teknik även när man gör namnskylt.

Namn: _____

Yrke: _____

Organisation/företag: _____

Det kan också hända att man vill låta eleverna göra namnskyltar trots att de redan har skapat sina karaktärer i naturlig storlek. Använd då digitalkameran eller en vanlig kopieringsmaskin för att förminska ansiktet.

Namn: _____

Yrke: _____

Organisation/företag: _____

Ytterligare ett alternativ är att sätta elevens eget ansikte på namnskylden med hjälp av en digitalkamera.

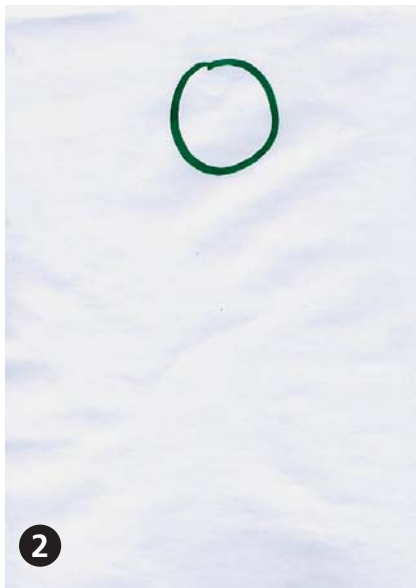
Collagefigur

En av hörnstenarna i förhållningssättet bakom Storyline är att läraren alltid ska se till att eleverna har en tydlig struktur för det de ska göra. En struktur som hjälper dem och ger dem frihet att skapa något eget utan att känna osäkerhet och frustration. Här är ett exempel på vad en sådan struktur kan vara.

1

Eleverna ska skapa karaktärer i form av en collagefigur. Ett A5-papper är storleken på en vuxen man. Det blir lättare att hantera karaktärerna om ni väljer ett något tjockare papper eller tunn kartong.

2

Huvudet ritas som en cirkel/oval på pappret.

3

Kropp, armar och ben klipps ut i tyg och limmas på.

4

Om eleverna vill så kan de böja armar och/eller ben genom att helt enkelt klippa dem i två delar.

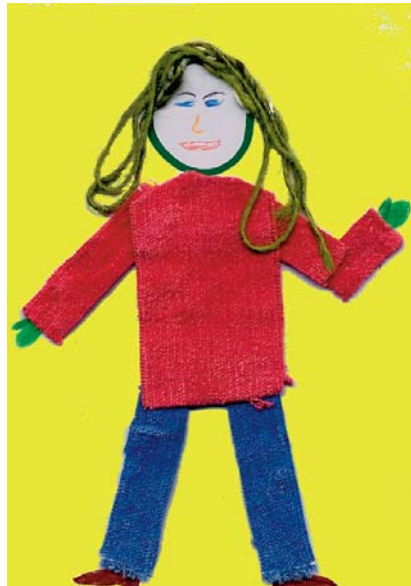

5

Ansiktet och händerna/vantar ritas med färgpennor eller tuschpennor. Fötter kan ritas eller klippas ur tyg de också.

Figurerna får hår av garn. Uppmuntra eleverna till att "berätta mer" om sina karaktärer genom att lägga till huvudbonader, smycken, skärp m.m..

Klipp ut karaktären så nära figuren som möjligt. Om man vill att karaktärerna ska kunna stå kan man fästa en böjd piprensare på baksidan.

De karaktärer som eleverna sedan skapar är något helt annat än lärarens förlaga. Det handlar alltså inte om att ge dem styrande mallar utan frigörande struktur.

Nollvisionen är bilden av en framtid där ingen dödas eller skadas allvarligt på vägarna. Riksdagen har beslutat att Nollvisionen ska gälla för vägtrafiken i Sverige.

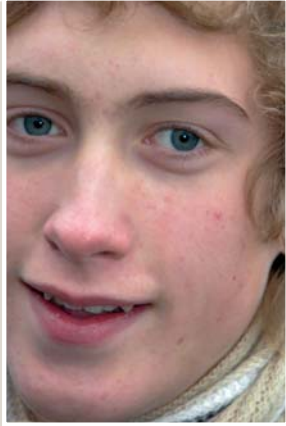
Nollvisionen är i grunden en fråga om etik, nämligen att det är oacceptabelt med döds-offer i vägtrafiken.

Nollvisionen utgår från att trafikolyckor inte alltid kan förhindras, eftersom människor ibland gör misstag. Däremot går det att förhindra att olyckorna leder till dödsfall och allvarliga skador. Vägar och fordon kan bli mycket säkrare. Människors insikt om hur viktigt ett trafiksäkert beteende är kan bli mycket större.

Alla har ansvar för att vägtrafiken är säker; politiker, planerare, väghållare som Vägverket och kommunerna, fordonstillverkare, transportföretag och alla andra som använder gator och vägar.

Text: Vägverket www.vv.se

Storyline

Metod: Storyline är en pedagogisk metod och ett förhållningssätt som bygger på att lärare och elever skapar en berättelse tillsammans i klassrummet. Eleverna lever sig in i berättelsen genom karaktärer som de är med och skapar. Detta hjälper dem att finna motivation för arbetet och gör att de får en djupare förståelse för ämnesområdet.

Storylines om trafik: De lärare som provat Trafikkontorets Storylines berättar att eleverna har känt ett stort engagemang i berättelsen och dess karaktärer och att de därigenom har kunnat leva sig in i händelser och skeenden som annars kan verka för avlägsna eller främmande.

Kär och Galen är en Storyline skapad för skolår 7–9. Eleverna får i denna Storyline möta Johan och Lisa som råkat ut för en mopedolycka. De får leva sig in i hur olyckan påverkar olika människor och fundera över varför mopedolyckor är så vanliga och ofta får allvarliga konsekvenser. Vad skulle kunna få unga människor att ta det försiktigare i trafiken – är en fråga som de får arbeta utifrån.

Trafikkontoret i Göteborg har utöver Kär och galen tagit fram två ytterligare Storylines: *Min väg* som är skriven för de yngsta barnen (skolår F–3), tar upp frågor om närmiljön runt den egna skolan, vem som påverkar närmiljön, beteende i trafiken m.m. *Pendlar-Kalle* som är skriven för barn i skolår 4–6, låter eleverna följa och försöka påverka Kalle som pendlar i egen bil till jobbet varje dag.

Resurser och inspiration: På vår hemsida eller på Trafik för livets CD finner du alla kopieringunderlag och eventuella filer till Kär och Galen samt våra övriga Storylines som pdf-filer.

På CD:n finns inspirationsmaterial i form av filmer, bilder och arbeten som gjorts på andra skolor utifrån Storylines samt exempel från vårt övriga undervisningsmaterial inom Trafik för livet.

Skolan är en av de viktigaste vägarna för samhället att nå barn och ungdomar. Det är där vi kan börja arbetet med att förändra attityder och beteende. Kunskap i sig självt förändrar inte attityder. Det är när man får använda sin kunskap i relevanta sammanhang och reflektera över det man lärt sig som förändring kan ske. Barn och ungdomar utsätts för stora risker i vårt trafiksystem. Barn och ungdomar är morgondagens resenärer, beslutsfattare osv...

Genom att integrera trafikfrågor i undervisningen utifrån detta perspektiv kan vi skapa bättre möjligheter för eleverna att bilda sig egna uppfattningar, och göra egna val, nu och i framtiden.

www.trafikforlivet.se

Trafik för livet initierat av Göteborgs Stad Trafikkontoret, med syfte att stödja och inspirera lärare i arbetet med att integrera trafikfrågor i skolarbetet.

Göteborgs Stad
Trafikkontoret